

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. augusztus 12–18.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Fontos látogatások Budapesten a magyar államalapítás ünnepén 4

Kelet-Ázsia.....8

Dél-Ázsia 13

Délkelet-Ázsia.....16

Közel-Kelet.....21

Oroszország és a posztsovjet térség 24

Impresszum 28

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**Fontos látogatások Budapesten a magyar
államalapítás ünnepén**

Tárik Mészár & Veres Szabolcs

Fontos látogatások Budapesten a magyar államalapítás ünnepén

Magyarország miniszterelnöke, Orbán Viktor több vezető külföldi politikust is fogadott a hétvégén. A találkozók előzménye, hogy hazánk ad otthont az atlétikai világbajnokságnak, ami miatt olyan országok első emberei vagy magas rangú politikusai tették tiszteletüket Budapesten, mint Törökország, Bosznia-Hercegovina, Katar, Azerbajdzsán, Kirgizisztán, Türkmenisztán, Szerbia és Üzbegisztán, továbbá egyeztetés céljából a Boszniai Szerb Köztársaság elnöke és a Tatár Köztársaság vezetője is a magyar fővárosba látogatott.

A magyar–török viszony

Egyre intenzívebb magyar–török kooperációról számolhatunk be, mely viszony garantáltan tovább fog erősödni a közeljövőben. A két fél együttműködése olyan területeket érint, mint a kereskedelem, a befektetések, a védelempolitika és az energiabiztonság, de a kulturális relációkat sem szabad figyelmen kívül hagyni. Jól megfigyelhető, hogy a kihívások csak tovább fokozzák a kialakult szoros viszonyt. Az orosz-ukrán háborút követően megjelenő biztonsági problémák ráébresztették a magyar és a török felet arra, hogy létfontosságú a stratégiai partnerség fejlesztése, és mindkét ország vezetése leszögezte, hogy a konfliktus békés rendezésében érdekelt. Törökország ennek elérése érdekében aktív szerepet vállal, amit a magyar kormány is támogat.

A magyar–török találkozó

Recep Tayyip Erdoğan köztársasági elnök augusztus 20-án egynapos látogatáson vett részt a magyar fővárosban, Budapesten. Erdoğant elkísérte Hakan Fidan külügyminiszter, Alparslan Bayraktar energia- és természeti erőforrás miniszter, Osman Aşkın Bak ifjúsági és sportminiszter, Mehmet Fatih Kacır ipari és technológiai miniszter, Ömer Bolat kereskedelmi miniszter, az elnökségi kommunikációs igazgatóság vezetője, Fahrettin Altun és az elnöki főtanácsadó Akif Çağatay Kılıç.

Recep Tayyip Erdoğan a magyar miniszterelnökkel, Orbán Viktorral tárgyalt. A vezetők többek között megvitatták a két nemzet közötti kereskedelem fejlesztését, gazdasági együttműködést és kulturális cserét. Megbeszélésük középpontjában az energetikai együttműködés és a svéd NATO-csatlakozás ratifikációjának ügye állt. Ami az előbbit illeti, a magyar külgazdasági és külügyminiszter [elmondta](#), hogy *“Törökország rendkívül fontos, sőt nélkülözhetetlen szerepet játszik Magyarország energiaellátásának biztonságában, hiszen a Magyarországra irányuló földgázszállítások egy jelentős része Törökországon, a Török Áramlat gázvezetékén keresztül érkezik”*. Azt is [hozzátette](#), hogy véglegesítették a megegyezést az MVM és a Botas között 275 millió köbméternyi gáz jövő évi vásárlásáról. *“Ez a 275 millió köbméternyi földgáz majd hozzájárul az ország energiaellátásának biztonságához, és megteremti a fizikai földgázszállítási kapcsolatot Törökország és Magyarország között” – fogalmazott. “Erről is tovább fogunk lépni, hiszen most döntés született arról, hogy a török földgáz magyarországi bértárolásáról is megkezdjük a tárgyalásokat”*.

A két ország jó kapcsolatait híven bizonyítja, hogy Recep Tayyip Erdoğan december 18-án ismét a magyar fővárosba látogat majd, amikor is megtartják a felső szintű stratégiai tanács ülését, amely során várhatóan újabb egyezségek jönnek létre a felek között.

Türkmenisztán elnöke Budapesten

Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke a Karmelita kolostorban fogadta Szerdar Berdimuhamedov türkmén államfőt, aki a magyar államalapítás ünnepén [hivatalos munkalátogatásra](#) érkezett Budapestre. A Berdimuhamedov türkmén és Orbán Viktor magyar miniszterelnök közötti találkozó kiemelt témája Magyarország [energiabiztonságának garantálása](#) volt. Ugyanis a gazdag földgázkészletekkel rendelkező közép-ázsiai ország és Magyarország között jelenleg is olyan átfogó energetikai együttműködési megállapodások vannak érvényben, amelynek lényeges eleme, hogy a jövőbeli türkmén földgázexport egyik célországa hazánk legyen. A két ország elnöke között zajló [tárgyalások során](#) Budapest és Asgabat megállapodást írt alá a türkmén földgáz magyarországi szállításáról, valamint a két ország közötti az egészségügy, a gyógyszeripar, a mezőgazdaság, a vízgazdálkodás, az oktatás és a kultúra terén való együttműködések bővítéséről is. A türkmén elnök budapesti tárgyalását követően pedig az is körvonalazódott, hogy Türkmenisztán részéről teljesen egyértelmű lett az akarat és szándék, hogy Magyarország legyen a türkmén földgáz Európa felé történő szállításának egyik fő iránya. A találkozó jelentőséget az is jól mutatja, hogy a türkmén média Szerdar Berdimuhamedov budapesti látogatását kiemelt figyelemmel követte. Mindezek mellett a protokolláris eseményeket követően Berdimuhamedov is a díszvendége volt a magyar fővárosban zajló atlétikai világbajnokság megnyitójának.

Kirgiz elnöki delegáció Magyarországon

Magyarország miniszterelnökének meghívására Szadir Zsaparov Kirgizisztán elnöke is [hivatalos látogatást tett](#) Magyarországon, hogy részt vegyen hazánk nemzeti ünnepe és az atlétikai világbajnokság alkalmából rendezett ünnepségeken. Zsaparov kirgiz elnököt magyarországi hivatalos látogatására egy nagyobb delegáció is elkíserte, amelynek többek között tagja volt Jeenbek Kulubaev, a Kirgiz Köztársaság külügyminisztere, Muratbek Azymbakiev, a kirgiz elnöki adminisztráció külpolitikai főosztályának vezetője, valamint Talantbek Kushchubekov Kirgizisztán Magyarországra akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. A magyar kormányfővel folytatott egyeztetést követően Szadir Zsaparov és Orbán Viktor elégedetten nyugtázták a Kirgizisztán és Magyarország közötti kapcsolatok dinamikus fejlődését. A Karmelita kolostorban rendezett találkozó kiemelt témája a két ország közötti vízumügyek kérdése volt. A találkozón a kirgiz elnök kiemelte, hogy Magyarország és Kirgizisztán között stratégiai együttműködés épül, amit a most aláírt megállapodások is jól szolgálnak.

A magyar miniszterelnökkel történő megbeszélést követően Szadir Zsaparov kirgiz elnök Novák Katalin magyar köztársasági elnökkel közösen tartott sajtótájékoztatóján kiemelte, hogy Biskek egyik fő célja, hogy a Kirgizisztán és Magyarország közötti együttműködések egy magasabb szintre lépjenek.

Az üzbég elnök Budapesten

A harmadik közép-ázsiai elnök, aki a hétvégén Magyarországra látogatott az üzbég elnök, Shavkat Mirzijojev volt, aki [hivatalos munkalátogatása](#) során személyesen folytatott tárgyalásokat Orbán Viktor magyar miniszterelnökkel. Mirzijojev elnök budapesti útja keretében részt vett Magyarország államalapításának tiszteletére rendezett ünnepségeken, valamint a budapesti atlétikai világbajnokság egyes rendezvényein is. A két ország elnöke közötti tárgyalások során megvitatásra kerültek az üzbég-magyar stratégiai partnerség elmélyítését és az üzbég-magyar együttműködések mélyebb kiépítését célzó folyamatok. Emellett Shavkat Mirzijojev és Orbán Viktor találkoójukat követően megállapították, hogy a Magyarország és Üzbegisztán között az elmúlt időszakban történő események (például a két ország közötti kereskedelem volumenének növekedése, a [magyar OTP Bank NyRT](#) közelmúltbeli üzbég bankban történő részesedésvásárlása) meghatározóak voltak az üzbég-magyar kapcsolatokban. Ezenkívül mindkét elnök hangsúlyozta a közös gazdasági programok előmozdításának fontosságát, a kulturális és humanitárius szférában történő kapcsolatok bővülését. A [magyar OTP Bank NyRT](#) Üzbegisztán pénzügyi piacára történő belépését és bővülését pedig stratégiai projektnek és fontos jelzésnek nevezték mindkét ország és az európai üzleti élet számára is. Találkoójuk végén Orbán Viktor és Shavkat Mirzijojev is felhívták arra a figyelmet, hogy élniük kell az üzleti és turisztikai kapcsolatokat Magyarország és Üzbegisztán között, melyhez kiváló alap a 2023. augusztus 20-án [elindított](#) Taskent és Budapest közötti közvetlen repülőjárat.

Azeri elnöki látogatás

A három közép-ázsiai ország – Kirgizisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán – elnöke és más országok miniszterei mellett Ilham Alijev Azerbajdzsán elnöke is [hivatalos látogatásra](#) érkezett Magyarországra. Alijev elnök 2023. augusztus 20-án Budapesten személyesen találkozott és folytatott tárgyalásokat Orbán Viktor magyar miniszterelnökkel. A kaukázusi ország elnöke a budapesti találkozó során kihangsúlyozta, [2023. januári](#) magyarországi látogatásának fontosságát, továbbá elégedettségét fejezte ki a megkötött megállapodások sikeres végrehajtásával kapcsolatban. Az Orbán Viktorral folytatott megbeszélés során az azeri és a magyar is elnök kiemelte Azerbajdzsán és Magyarország közötti együttműködések sikeres fejlesztését az energiaszektorban, ezen belül a kőolaj- és a földgázszektorban. Emellett Orbán Viktor és Ilham Alijev is hangsúlyozták az azerbajdzsáni gázszállítás fontosságát a magyar és európai piacok irányába. A találkozó során mindkét államfő pozitívan értékelte a magyar-azeri kapcsolatokat, valamint kiemelték a Baku-Budapest közötti repülőjáratok üzemeltetésének fontosságát is. A magyar és az azeri elnök közötti megbeszélés során szó esett még az Azerbajdzsán, Grúzia, Románia és Magyarország kormánya közötti [stratégiai partnerségi](#) megállapodás aláírásának fontosságáról a „zöld” energia területén, valamint a Fekete-tenger fenekén húzódó távvezeték-projekt megvalósítására irányuló erőfeszítések folytatásáról is. Ezen kívül mind Orbán Viktor, mind pedig Ilham Alijev hangsúlyozta a Középső Kereskedelmi Folyosó ([Middle Corridor](#)) fontosságát.

Konklúzió

A Budapesten megrendezésre kerülő 2023-as atlétikai világbajnokság, illetve a magyar államalapítás 1023. évfordulójának tiszteletére a török elnök és több más ország vezetője

mellett Kirgizisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán elnöke is Magyarország fővárosába érkezett. A három közép-ázsiai ország elnökének budapesti látogatása annak fényében nem volt igazán meglepő, hogy Magyarország a [Keleti Nyitás](#) politikájának 2012-ben történő elindítása óta egyre szorosabb kapcsolatokat ápol a régió mind az öt államával. A budapesti kisebbségi közép-ázsiai diplomáciai csúcsüzem során több, Magyarország számára fontos gazdasági együttműködés aláírására is sor került.

Egyértelmű, hogy az átalakuló világrendben a kelet-európai és az ázsiai országok is meghatározó szerepet játszanak, melyet utóbbiak energiabőrsége és geostratégiai elhelyezkedésük is alátámaszt. A térség vonzereje növekszik, és az ottani vezetőkkel kötött megállapodások megmutatják, hogy a hagyományosan Nyugat-centrikus nézetek mellett a keleti dimenzió is kulcsfontosságú a globális egyensúly fenntartásában és a fejlődés előmozdításában. Az egyre erősebb energetikai és gazdasági potenciál révén ezek az országok katalizátorként hatnak a régió ill. a világ geopolitikai és gazdasági folyamataira.

A gyorselemzést készítette: **Tárik Mészár & Veres Szabolcs**

A borítókép forrása: [Shutterstock](#)

Kelet-Ázsia

Kína iránymutatásokat adott ki a külföldi befektetések optimalizálása és vonzása érdekében

Reuters, Al Arabiya News, 2023. augusztus 13.

A kínai államtanács vasárnap egy 24 iránymutatást tartalmazó dokumentumot tett közzé, amely célja az ország külföldi befektetési környezetének további optimalizálása és több külföldi befektetés vonzása. A dokumentum előírja, hogy a helyi hatóságoknak fokozniuk kell a külföldi befektetők jogainak és érdekeinek védelmét, beleértve a szellemi tulajdonjogok érvényesítésének megerősítését. Továbbá a külföldi befektetésekkel rendelkező vállalkozásoknak nyújtott adótámogatások és adókedvezmények növelésére vonatkozó iránymutatásokat is bejelentettek, például a külföldi befektetők nyereségének Kínában történő újra befektetése esetén a forrásadó ideiglenes mentesítését.

Forrás: [China issues guidelines in bid to optimize, attract foreign investment](#)

A kínai vállalatok K+F beruházásai 5 év alatt több mint kétszeresére nőttek

Noriyuki Doi, Nikkei Asia, 2023. augusztus 13.

A Kínában jegyzett vállalatok 2022-ben 1,64 ezermilliárd jüant (228 milliárd dollár) költöttek kutatási és fejlesztési programokra, ami 2,6-szoros növekedést jelent az elmúlt öt évben. A vállalatok K+F programjaik erőssége pusztán méretükben rejlik. A kínai tőzsdén jegyzett vállalatoknál összesen 3,08 millió kutató és egyéb alkalmazott dolgozik a K+F-ben. A BYD autógyártónak van a legnagyobb K+F csapata, amely 69 697 alkalmazottat foglalkoztat, közülük 590 doktori fokozattal és 7827 mesterdiplomával rendelkezik. Jelentős részük az Egyesült Államok és Európa élvonalbeli egyetemein tanult. A növekedés fő okai, hogy Kína próbálja függetleníteni magát tengerentúli partnereitől az egyre élesedő amerikai-kínai konfrontációban, valamint a gazdasági stagnálás elhárítása is a szándéka.

Forrás: [China companies' R&D investment more than doubles over 5 years](#)

A japán cégek több mint 80%-a gazdasági növekedést jósol a COVID-korlátozások eltörlése nyomán

Japan Today, 2023. augusztus 14.

A japán nagyvállalatok több mint 80 %-a arra számít, hogy az ország gazdasága a következő egy évben bővülni fog, amit a COVID-19 korlátozások eltörlését követő lakossági fogyasztás élénkülése támogat – derült ki a Kyodo News felméréséből. A 114 vállalat körében végzett felmérésben 82% mondta azt, hogy gazdasági bővülésre számít, szemben az előző nyári 55%-kal, amikor a cégek az árnövekedés miatt aggódtak. Ez az optimizmus az emelkedő anyag- és energiaköltségek fényében pozitív fejlemény. A felmérés az egyes iparágak reprezentatív vállalataira terjedt ki július elejétől augusztus elejéig.

Forrás: [Over 80% of Japan firms forecast economic growth as COVID curbs removed](#)

Dél-Korea júliusban újra az első helyen állt a globális hajógyártási megrendelések terén

Yonhap, The Korea Herald, 2023. augusztus 14.

Dél-Korea júliusban öt hónap után először szerezte vissza az első helyet az új hajóépítési megrendelések terén – derült ki az iparági adatokból hétfőn. A helyi hajógyárak 29 hajó építésére összesen 1,46 millió kompenzált bruttó tonnás (CGT) megrendelést szereztek, ami a globális 3,33 millió CGT 44%-t teszi ki a londoni Clarkson Research Services Ltd. szerint. Kína 1,13 millió tonnával a második helyen állt, itt 48 hajót építettek, ami a globális össz mennyiség 34%-t teszi ki.

Forrás: [S. Korea retakes No. 1 spot in global shipbuilding orders in July](#)

A kínai jegybank váratlanul csökkentette a kamatokat a gazdaság támogatása érdekében

Reuters, Nikkei Asia, 2023. augusztus 15.

A kínai központi bank kedden váratlanul, három hónapon belül másodszor csökkentette az irányadó kamatlábakat, ami újabb jele annak, hogy a hatóságok fokozzák a monetáris lazítási erőfeszítéseket a gazdaság fellendítése érdekében. A Kínai Népbank (PBOC) közölte, hogy a korábbi 2,65%-ról 15 bázisponttal 2,50%-ra csökkentette az egyes pénzintézeteknek nyújtott 401 milliárd jüan (55,25 milliárd dollár) értékű, egyéves futamidejű, középtávú hitelkeret (MLF) hitelkamatait. A készpénzinjekció célja az volt, hogy a bankrendszer likviditása kellően bőséges maradjon a jegybank közleménye szerint. Kína továbbra is kilóg a sorból a globális központi bankok között, mivel lazított a monetáris politikán a megtorpanó gazdasági fellendülés támogatása érdekében, míg mások a magas infláció ellen küzdve szigorítási ciklusban vannak.

Forrás: [China central bank unexpectedly cuts rates to support economy](#)

Dél-Korea további 23 billió won pénzügyi támogatást nyújt az exportágazatnak

Kim Na-young, Yonhap News Agency, 2023. augusztus 16.

A pénzügyi hatóságok 23 billió won (17,2 milliárd dollár) összegű további pénzügyi támogatási csomagot nyújtanak az exportcégeknek az ország gyengélkedő exportszektorának fellendítésére tett erőfeszítések részeként. A Pénzügyi Szolgáltatások Bizottsága (FSC) egy sor intézkedést jelentett be, amelyek célja a dél-koreai export erőteljes visszaesésének leküzdése, amely júliusban éves szinten 16,5%-kal 50,33 milliárd dollárra zuhant. A visszaesés mára tizedik egymást követő hónapja tart, ami nagyrészt a félvezetők iránti gyenge keresletnek és a globális gazdasági lassulásnak tudható be. Az FSC azt is elmondta, hogy azon fog dolgozni, hogy enyhítse az exportcégek különböző nehézségeit, mint például a fizetési utalások és a valutaárfolyam-ingadozások. „Az exportfinanszírozás megfelelő kínálatával és a pénzügyi segítség iránti nyomás csökkenésével arra számítunk, hogy vállalataink közép- és hosszú távon helyreállítják exportjuk szintjét és erősítik versenyképességüket” – közölte az FSC.

Forrás: [S. Korea to provide additional 23 tln won in financial support to export sector](#)

Kína 14 éves mélypontra csökkentette az amerikai kincstárjegyek állományát a tartós biztonsági aggodalmak és geopolitikai feszültségek közepette

Luna Sun, South China Morning Post, 2023. augusztus 16.

Kína júniusban 2009 májusa óta a legalacsonyabb szintre csökkentette amerikai állampapír-állományát. A világ második legnagyobb gazdasága júniusban 11,3 milliárd dollárral, 835,4 milliárd dollárra csökkentette állományát, ami a harmadik egymást követő hónapban jelentett csökkenést – derül ki az amerikai pénzügyminisztérium kedden közzétett adataiból. Kína azért csökkentette amerikai állampapírjainak állományát, mert a Washingtonnal való romló kapcsolatok miatt belföldön aggodalom merült fel az amerikai dollár hegemoniájával, majd tengerentúli pénzügyi eszközeinek biztonságával kapcsolatban, amelyek többsége amerikai dolláralapú. A biztonság a három cél egyike, amelyet a Kína 3,2 billió dolláros devizatartalékát felügyelő Állami Devizahivatal is kiemelt. A likviditás és az eszközök értékének növelése vagy legalábbis fenntartása szintén a célok között szerepel. A diverzifikáció pedig megkezdődött arany és más eszközök vásárlásával. Az amerikai dolláreszközök 2017-ben Kína devizatartalékjainak 58%-t tették ki, szemben a 2005-ös 79%-kal –mutatta ki a kormányzat. A biztonságos menedékeszköznek tekintett arany viszonylag stabil értéket mutat a globális pénzügyi turbulenciák időszakában, ami Kínának rugalmasabb eszközt biztosít a piaci volatilitás átvészeléséhez. Kína az elmúlt évben 6,05 millió unciával, azaz 9,7%-kal növelte aranytartalékát, amely július végére 68,69 millió unciára emelkedett. Az Arany Világtanács májusban közzétett jelentése szerint a központi bankok az amerikai dollárral kapcsolatos pesszimistább megítélésük nyomán történelmi magasságokba emelkednek az aranyvásárlások terén. A központi bankok 24%-a tervezte, hogy 2023-ban növeli aranykészletét, a feltörekvő gazdaságok központi bankjai pedig különösen szívesen gyarapítják aranytartalékaikat – tette hozzá a jelentés.

Forrás: [China cuts US Treasury holdings to 14-year low amid persisting security concerns, geopolitical tensions](#)

Kína első nemzetközi hajóútja 3 év után elindult Sanghajból

Japan Today, 2023. augusztus 12.

Három év után Kína első nemzetközi hajóútja Sanghajból Japánba indult, ami a világjárványt követően az ország hajózási iparának fellendülését jelzi – jelentette az állami média. A Blue Dream Star egy nappal azután indult útnak, hogy Kína megnyitotta az utat az állampolgárai számára a nemzetközi utazások előtt, feloldva a járvány miatt a csoportos utakra vonatkozó korlátozásokat több ország számára. A Shanghai Blue Dream International Cruise Line által üzemeltetett, több mint 1000 utast szállító hajó a japán Fukuokába, Kumamotóba, Kagosimába és Nagaszakiba hajózik. A világjárvány előtt a kínai kontinentális turisták többet költöttek külföldön, mint bármely más ország turistái, 2019-ben összesen 255 milliárd dollárt – a becslések szerint ennek nagyjából 60%-át a csoportos utazások tették ki. A világjárvány óta tartó távollétük pénzügyi nehézségeket okozott számos, a turizmustól függő vállalkozásnak világszerte.

Forrás: [China's first international cruise in 3 years sets sail from Shanghai](#)

Dél-Ázsia

India és az Egyesült Arab Emírségek között először került sor helyi valutában történő nyersolaj tranzakcióra

ANI, Hindustan Times, 2023. augusztus 14.

Az újonnan bevezetett helyi pénznemben történő elszámolási rendszer (LCS) keretében hétfőn került sor az első nyersolaj tranzakcióra az Abu Dhabi National Oil Company (ADNOC) és az Indian Oil Corporation Limited (IOCL) között. A tranzakció során mintegy 1 millió hordó nyersolajat értékesítettek. A tranzakcióhoz indiai rúpiát és EAE-dirhamot is használtak – közölte sajtóközleményében az Egyesült Arab Emírségek indiai nagykövetsége. India és az Egyesült Arab Emírségek szoros olaj- és gázipari kapcsolatokat ápolnak, és az Egyesült Arab Emírségek India energiabiztonsága szempontjából kulcsfontosságú partner. A kőolaj és a kőolajtermékek alkotják az India és az Egyesült Arab Emírségek közötti kétoldali kereskedelem gerincét. Az LCS-mechanizmus létrehozására a helyi valuták határokon átnyúló tranzakciókban való használatára vonatkozó keretmechanizmus létrehozásáról szóló történelmi jelentőségű egyetértési megállapodás (MoU) alapján került sor, amelyet 2023. július 15-én írtak alá. Ez India első LCS-je, és várhatóan csökkenti a tranzakciós költségeket és -időt, valamint növeli a helyi valuták iránti bizalmat.

Forrás: [First ever crude oil transaction in local currency takes place between India and UAE](#)

Modi miniszterelnök India 77. függetlenség napján megosztotta a gazdasággal kapcsolatos merész elképzeléseit

India Today Business Desk, India Today, 2023. augusztus 15.

Narendra Modi miniszterelnök a 77. függetlenség napja alkalmából a nemzethez intézett beszédében merész víziót vázolt fel India gazdasági növekedésére és társadalmi fejlődésére vonatkozóan. Modi ígéretet tett arra, hogy India a következő öt évben a világ három legnagyobb gazdasága közé emelkedik, és kifejezte, hogy rendíthetetlenül bízik a nemzet lehetőségeiben. Kiemelte, hogy kormánya 2014-es hivatalba lépése óta az ország 1,4 milliárd indiai állampolgár közös erőfeszítése révén a 10. helyről az ötödik helyre emelkedett a világgazdasági rangsorban. Elismerte India szerepét a közelgő G20-csúcstalálkozó házigazdjaként, Modi miniszterelnök büszkeségét fejezte ki a nemzet sokszínű tehetségének és képességeinek bemutatása kapcsán. Gazdasági téren Modi miniszterelnök az infláció kérdésével foglalkozott, kiemelve, hogy India viszonylag hatékonyan tartja azt kézben. Hangsúlyozta azonban, hogy további intézkedésekre van szükség az infláció által az állampolgároknak nehezedő terhek enyhítésére. Beszéde végén Modi miniszterelnök megismételte, hogy elkötelezett amellett, hogy Indiát a növekedés, az innováció és az inkluzív fejlődés pályájára állítsa.

Forrás: [PM Modi shares bold vision for economy on 77th Independence Day. Details here](#)

Júliusban 35,1%-kal nőtt Pakisztán Kínába irányuló exportja

Pakistan Today, 2023. augusztus 16.

Pakisztán Kínába irányuló exportja 35,1%-kal emelkedett, és elérte a 168,5 millió USD-t a 2023-24-es pénzügyi év első hónapjában – derült ki a Pakisztáni Kereskedelemfejlesztési Hatóság (TDAP) legfrissebb havi jelentéséből. Ez jelentős növekedést jelentett az előző év azonos időszakához képest, amikor a kivitel 124,7 millió USD-t tett ki. Bár Kínába, és néhány más országba is nőtt a pakisztáni kivitel nagysága, összességében Pakisztán exportja mégis csökkent (2023 júliusában összesen 2057 millió dollárt tett ki, ami 8,57%-os csökkenést tükrözött az előző év azonos hónapjához képest, amely során a kivitel elérte a 2250 millió USD-t).

Forrás: [Pakistan's exports to China surged by 35.1% in July](#)

A globális autógyártók esélyt látnak arra, hogy Indiából exportközpontot csináljanak

Sayan Chakraborty, Nikkei Asia, 2023. augusztus 16.

India, amely tavaly megelőzte Japánt, mint a világ harmadik legnagyobb autópiaça az USA és Kína után, 14%-os növekedést ért el az autóipari exportban a márciusig tartó évben, 662.891 szállított egységgel. Ez még mindig jóval elmarad a japán 3,37 milliós értéktől ugyanebben az időszakban, de az indiai autógyártók további növekedési lehetőséget látnak. A jövedelmek emelkedésével az indiai vezetők a drágább sportos járműveket választják. A globális gyártók erre reagálva kifejezetten Indiának tervezett autókat dobtak piacra, amelyeket most más piacokon is szeretnének bevezetni. Frank Torres, a Nissan India elnöke a Nikkei Asia-nak elmondta, hogy a japán autógyártó „Indiát nagy exportközpontként akarja használni”. A Nissan jelenleg 15 dél-ázsiai, délkelet-ázsiai és afrikai országba exportálja a 2020 végén Indiában bemutatott Magnite SUV-t. A vállalat azt tervezi, hogy a SUV bal oldali kormányzású változatainak exportját a Közel-Keletre és Latin-Amerikába is megkezdi. Az ország kiterjedt hazai alkatrész-beszállítói hálózattal és viszonylag olcsó munkaerővel rendelkezik.

Forrás: [Global automakers see chance to turn India into an export hub](#)

Az indiai–kínai határ menti tárgyalások 19. fordulója közös nyilatkozatot eredményezett

Sudha Ramachandran, *The Diplomat*, 2023. augusztus 17.

A Ladakhban a tényleges ellenőrzési vonal (LAC) mentén kialakult patthelyzet megoldása véget ért tartott tárgyalások pozitív eredménnyel zárultak egy indiai tisztviselő szerint. Egyrészt ez az első ilyen jellegű tárgyalás, ami két napra is elnyúlt, másrészt a két ország külügyminisztériuma közös nyilatkozatot adott ki a találkozó befejezése után. A mostani tárgyalás azért is tűnik eredményesnek, mert nem minden korábbi forduló vezetett közös nyilatkozathoz (a 18. forduló után például a két fél külön nyilatkozatokat adott ki). A kínai-indiai kapcsolatok 2020 májusa óta különösen feszültek, ugyanabban az évben még halálos áldozatai is voltak a határmenti összecsapásoknak. A 19. fordulóról szóló közös nyilatkozat azt sugallja, hogy a tárgyalások legalább néhány kérdésben megoldást hoztak. A tárgyalások eddig ütközőzónák kialakításához vezettek, melyek csökkentik a két fél katonái közötti durva összecsapások esélyét azáltal, hogy megtiltják csapataik közeli telepítését a LAC mentén kialakult fokozott feszültség idején. Bár nem minden szakértő tekint a tárgyalásokra, mint áttörő erejű fejleményekre, így például Sushant Singh, az újdelhi székhelyű Centre for Policy Research vezető munkatársa sem. Azzal, hogy a Modi-kormány beleegyezett egy közös nyilatkozatba, amely közvetve azt állítja, hogy „megoldódott” néhány kérdés a LAC mentén, kvázi csendben ismét belenyugszik Peking követeléseibe a vitatott határon. A Modi-kormány mindenképpen sikeres G20-csúcstalálkozót szeretne biztosítani. Arra törekszik, hogy Johannesburgban minden zökkenőmentesen menjen, előkészítve az utat Xi Jinping újdelhi-i útjához. A közös nyilatkozatot ebben az összefüggésben kell vizsgálni. Mivel Indiában jövőre általános választások lesznek, a Bharatiya Janata Párt (BJP) nagyon szeretne néhány olyan globális csúcscikert elérni, amely Modit globális vezetőként mutatja be. A Modi-kormány abban reménykedik, hogy a kínai álláspontok követésével biztosíthatja, hogy a LAC nyugodt maradjon, legalábbis a választásokig.

Forrás: [19th Round of India-China Border Talks Produces Joint Statement](#)

Délkelet-Ázsia

Indonézia ASEAN digitális piaci részesedése 40% volt 2022-ben

Antara News, 2023. augusztus 14.

Indonézia 2022-ben a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) digitális gazdaságának 40%-t is magáénak tudhatta a gazdasági ügyekért felelős koordinációs minisztérium szerint. „Az egyre intenzívebbé váló internetpenetráció és az okostelefonok használata miatt a régióban rendkívül gyorsan fejlődik az online kereskedelmi tevékenység, ami viszont új lehetőségeket teremtett az üzleti élet szereplői számára” – jegyezte meg Rizal Edwin, a minisztérium digitális átalakulásért, kreativitásért és emberi erőforrásokért felelős szakértője. A szakértői stáb optimizmusát fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy Indonézia digitális gazdasága, amelynek értéke az előrejelzések szerint 2025-re eléri a 150 milliárd dollárt, kulcsfontosságú eszközként szolgál majd a nemzetgazdaság fellendítéséhez.

Forrás: [Indonesia's ASEAN digital market share at 40 percent in 2022](#)

Indonéz kereskedelmi miniszter: Az ASEAN-nak el kell érnie az egységes piacra vonatkozó célt

Antara News, 2023. augusztus 12.

Zulkifli Hasan indonéz kereskedelmi miniszter szerint a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) meg kell valósítania az egységes piaccá válásról szóló elképzelését, hogy megszilárdítsa pozícióját a gazdasági növekedés epicentrumaként. Hasan miniszter reményét fejezte ki, hogy az egységes piaccá válással az ASEAN megduplázza kereskedelmi volumenét, és hozzátette, hogy ezt a kérdést hangsúlyozni fogja majd az ASEAN gazdasági miniszterek 55. találkozóján és a kapcsolódó találkozón a közép-jávai Semarangban. Jelenleg az ASEAN az ötödik helyet foglalja el a világ legerősebb gazdaságai között, az Egyesült Államok, Kína, India és Németország után.

Forrás: [ASEAN needs to achieve single market goal: Trade Minister](#)

Kína gazdasági és turisztikai fellendülése kulcsfontosságú az ASEAN számára Fumika Sato, Nikkei Asia, 2023. augusztus 12.

Khor Hoe Ee vezető közgazdász a Nikkei Asia című lapnak adott interjújában elmondta, hogy Délkelet-Ázsia „nagyon erős ellenszéllel” néz szembe az export terén, és azzal érvelt, hogy a kínai gazdaság fellendülése kulcsfontosságú a feltörekvő régió további növekedése szempontjából. A kínai turizmus külföldön a COVID-19 járvány után is gyenge maradt. Khor hangsúlyozta, hogy a turizmus létfontosságú a legtöbb délkelet-ázsiai gazdaság, különösen Kambodzsa, Thaiföld és a Fülöp-szigetek számára. Az USA és Kína romló kapcsolatának hatásaival kapcsolatban megjegyezte, hogy az ASEAN-országok profitáltak az „ellátási lánc újrakonfigurálásából”, amelyben a vállalkozások igyekeznek nagyobb ellenálló képességet kiépíteni a geopolitikai bizonytalanságok közepette.

Forrás: [China's economic and tourism recovery hold key to ASEAN](#)

A kínai BYD megállapodott az Ayalával az EV-k eladásáról a Fülöp-szigeteken Yuichi Shiga, Nikkei Asia, 2023. augusztus 12.

A kínai BYD megállapodott az Ayalával az elektromos járművek (EV-k) eladásáról a Fülöp-szigeteken. Az Ayala által pénteken bejelentett megállapodás értelmében a csoport autóipari részlege, az AC Motors várhatóan a BYD elektromos járműveinek értékesítését és karbantartását fogja végezni értékesítési hálózatán keresztül. Az Ayala BYD eladásai révén népszerűvé váló EV-k eltolódást okozhatnak a piacon. Az EV-k elterjedéséhez azonban elengedhetetlen az infrastruktúra, például a töltőberendezések, és a magas villamosenergia-díjak Délkelet-Ázsia-szerte akadályt jelentenek.

Forrás: [China's BYD strikes deal with Ayala to sell EVs in Philippines](#)

A közelmúltban aláírt szabadkereskedelmi megállapodás fellendíti Vietnám és Izrael gazdasági és kereskedelmi kapcsolatait

Viet Nam News, 2023. augusztus 16.

A nemrég aláírt Vietnám-Izrael szabadkereskedelmi megállapodás (VIFTA) potenciálisan fellendítheti a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat – mondta Nir Barkat izraeli pénzügyminiszter. A kereskedelmi volumen növekedésével az izraeli vállalatoknak lehetőségük van arra, hogy erősebb jelenlétet alakítsanak ki Vietnámban, ami munkahelyteremtéshez és gazdasági növekedéshez vezet mindkét országban. Barkat szerint a két ország közötti együttműködés egyik akadály a korlátozott közlekedési összeköttetés és a piaci információk korlátozott megosztása. Ezért javasolta egy közvetlen járat megnyitását Ho Si Minh-városból Izraelbe, hogy lerövidüljön a földrajzi távolság, és kedvező feltételeket teremtsen a két ország vállalkozásai és befektetői számára. 2022-ben a teljes import-export forgalom Vietnám és Izrael között elérte a 2,2 milliárd dollárt, ami 17,9%-os növekedést jelent az előző évhez képest. A vietnami kormány kedvező feltételeket fog teremteni annak érdekében, hogy izraeli vállalkozásokat ösztönözzön befektetésekre Vietnámban – mondta Trần Ngọc Liêm, a Vietnámi Kereskedelmi és Iparkamara (VCCI) HSM városi fiókjának igazgatója. A múlt hónapban Jeruzsálemben aláírt VIFTA Izrael második szabadkereskedelmi megállapodása egy kelet-ázsiai országgal Dél-Korea után.

Forrás: [Recently signed FTA to boost Vietnam, Israel economic, trade relations](#)

Kambodzsa következő vezetője és a kínai külügyminiszter a kapcsolatok fellendítésére tettek ígéretet

Channel News Asia, 2023. augusztus 13.

Hun Manet, Kambodzsa következő vezetője közölte, hogy vasárnap (aug. 13.) a fővárosban, Phnom Penhben találkozott Wang Yi kínai külügyminiszterrel, és hogy ígéretet tettek egymásnak a két ország közötti kapcsolatok fellendítésére. Peking vezető diplomatája Szingapúrba és Malajziába is ellátogatott. Hun Manet a tervek szerint szeptemberben és októberben Kínába látogat. Wang találkozott kambodzsai kollégájával is, és megerősítette Peking „rendíthetetlen elkötelezettségét” a kambodzsai szuverenitás tiszteletben tartása mellett, és Peking támogatásáról biztosította a királyságot – olvasható a kambodzsai külügyminisztérium közleményében. Phnom Penh Kína egyik legerősebb szövetségesevé vált a régióban Hun Sen (Hun Manet apja) alatt, aki közel négy évtizeden át kormányzott, és hatalmas összegű kínai befektetéseket kapott. Bár Manet-et a király nevezte ki, még meg kell majd nyernie az augusztus 22-ei parlamenti szavazást pozíciója betöltése előtt.

Forrás: [Cambodia's next leader, Chinese FM pledge to boost ties](#)

Vietnámban további kamatcsökkentést javasolnak a kkv-k támogatására

VietnamPlus, 2023. augusztus 15.

A Tervezési és Beruházási Minisztérium (MPI) javasolta, hogy a kormány további támogatást nyújtson a vietnami kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k), beleértve a kamatláb további évi 2 százalékpontos csökkentését. Bár a javaslat a kormány általi felülvizsgálatra vár, az üzleti közösség – különösen a vietnami kkv-k – kedvezően fogadták azt. A tavalyi adatok szerint Vietnámban közel 800 000 kkv működött. Ezek a kkv-k tették ki az összes bejegyzett vállalkozás 98%-át, az összes munkahely 70%-át teremtették meg, és az ország GDP-jének mintegy 50%-át állították elő. Továbbá az ország kkv-i gyakran fontos szerepet játszanak az innovációban, a regionális fejlődésben, az exportban és a gazdasági diverzifikációban is.

Forrás: [Further interest rate cut proposed to support SMEs](#)

A thaiföldi gazdaság bővül, mivel az irányadó kamatláb közelít a stabilitási szinthez

Channel News Asia, 2023. augusztus 16.

A thaiföldi gazdaságnak folytatnia kell a bővülést, mivel az irányadó kamatláb megközelíti a hosszú távú stabilitással összhangban lévő szintet – derült ki a központi bank augusztus 2-i monetáris politikai ülésének jegyzőkönyvéből. „A bizottság úgy ítéli meg, hogy a gazdaság a potenciális szint felé bővül, elsősorban a turizmus és a magánfogyasztás által vezérelve” – áll a jegyzőkönyvben. Azt is hangsúlyozták, hogy a rövid távon zsugorodó exportnak élénkülnie kell a jövőben, ahogy a globális gazdasági aktivitás lendületet kap. A bizottság a növekedést érintő kockázatokra számít az exportkésések, az El Niño hatása és a belpolitikai bizonytalanság miatt. Az ülésen a bank politikai bizottsága egyhangúlag megszavazta az egynapos visszavásárlási kamatláb negyed százalékponttal, azaz 2,25%-ra történő emelését a tartós inflációs kockázatokra hivatkozva.

Forrás: [Thai economy expanding as policy rate nears stability level - central bank minutes](#)

Japán és az ASEAN a kereskedelem megkönnyítésére törekszik a digitális váltás révén

Anna Nishino, Nikkei Asia, 2023. augusztus 18.

Japán a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének tagjaival együtt fog dolgozni az import és export digitális feldolgozásának előmozdításán a kétoldalú kereskedelem megkönnyítése érdekében. Az ASEAN adatai szerint a Japán és a szövetség tagjai közötti kereskedelem 2021-ben 17%-kal, 240,2 milliárd dollárra nőtt, de a bürokrácia továbbra is hátráltatja a tranzakciókat. Minden egyes import- és exporttranzakcióhoz több tucat dokumentum, köztük származási bizonyítványok és fizetési információk is tartozhatnak. A formátum cégenként eltérő, ami nehézkessé teszi a folyamatot. A problémát megoldandó, több magánszektorbéli szolgáltatás kínálja a kereskedelem egyszerűsítését digitális űrlapokkal és központi adatkezeléssel. A terv az ilyen szolgáltatásokat nyújtó vállalatok közötti adatkapcsolatok előmozdítására törekszik Japánban és az ASEAN-ban. Azon országok számára, amelyek nem rendelkeznek ilyen vállalatokkal, a japán fél támogatást nyújthatna. A Japán-ASEAN útiterv a kiselejtezett termékekből származó ásványi anyagok kinyerésére és újra-hasznosítására vonatkozó partnerségeket is tartalmazni fog.

Forrás: [Japan and ASEAN seek to ease trade through digital shift](#)

Közel-Kelet

Befagyasztott iráni pénzeszközöket tettek újra elérhetővé

Im Eun-byel, The Korea Herald, 2023. augusztus 13.

Becslések szerint közel 6 milliárd dollár értékű iráni pénzeszközöket tettek újra elérhetővé, melyek ez idáig dél-koreai bankszámlákon voltak befagyasztva. A döntés az USA és Irán közötti fogolycseréről szóló előzetes megállapodás egyik részeként született meg. Irán összes Koreában befagyasztott pénzét feloldották – közölte Mohammad Reza Farzin, az iráni központi bank kormányzója az X (korábban Twitter) közösségi platformon szombaton perzsa nyelven írt bejegyzésében. Az iráni pénzeszközök 2019 májusa óta rekedtek az állami Industrial Bank of Korea és a kereskedelmi Woori Bankban. Az iráni vagyon állítólagos átutalása várhatóan hozzájárul a Szöul és Teherán közötti elmérgesedett kapcsolatok javításához. A Koreai Nemzetközi Kereskedelmi Szövetség szerint Korea kereskedelmi forgalma Iránnal a legmagasabb, 17,42 milliárd dollár volt még 2011-ben, de ez a szám 2019-ben 2,41 milliárd dollárra, 2020-ban pedig 206 millió dollárra csúszott vissza, mivel az országgal szembeni szankciók erősödtek. Ha az Iránnal szembeni szankciókat feloldják, az energiaimporttól függő Korea fontos partnert szerezhet az olajtermékek szállítására, ami segítene az országnak fenntartani a stabil olajimportot.

Forrás: [Frozen Iranian funds released](#)

Oroszok és ukránok adnak lendületet Antalya helyi gazdaságának

Hürriyet Daily News, 2023. augusztus 16.

Becslések szerint több mint 100 000 orosz és ukrán telepedett le a Földközi-tenger partján elterülő Antalyában a konfliktus kitörése után. Adlihan Dere, az Antalya Kereskedők és Kézművesek Kamarájának (AESOB) elnöke kifejtette, hogy a városban élő orosz és ukrán lakosság számának növekedésének vannak előnyei és hátrányai is. Az oroszok és ukránok például bérbe adják házaikat turistáknak és nyaralóknak – magyarázta Dere. „A megvásárolt házakból szó szerint szállodák, hostelek vagy apartmanhotelek lettek. Ez nem jó a helyi antalyai szállodáknak, mivel elveszítik a vendégeiket”. Ugyanakkor pozitívum, hogy az all-inclusive szállodákban megszálló turistákkal ellentétben a házak lakói elmennek vásárolni, megállnak az élelmiszerboltokban és szupermarketekben, és pénzt költenek, ezzel fellendítve a helyi vállalkozásokat a tartózkodásuk alatt – mondta. Azt is megjegyezte, hogy az oroszok és ukránok beáramlása közepette az ingatlanárak emelkedtek a városban. „(...) A külföldiek állampolgárságot kaphatnak, ha legalább 250 000 dollárt fektetnek be egy török ingatlanba. Ez a befektetésen keresztüli állampolgársági rendszer az oka az emelkedő bérleti díjaknak és ingatlanáraknak Antalyában” - nyilatkozta Dere. Az oroszok és ukránok beáramlásának volt egy másik valószínűtlen haszonélvezője is: A város fotóstúdiói.

Forrás: [Russians, Ukrainians give boost to Antalya's local economy](#)

Irán azt mondja, elkötelezett a nukleáris vita diplomáciai úton történő rendezése mellett

Reuters, Al Arabiya News, 2023. augusztus 14.

Irán elkötelezett amellett, hogy diplomáciai úton oldja meg a világhatalmakkal folytatott nukleáris vitáját – közölte Hoszein Amir-Abdollahian külügyminiszter hétfőn újságírókkal egy televíziós sajtótájékoztatón, kihangsúlyozva, hogy „mindig is azt akarták, hogy minden fél térjen vissza a 2015-ös nukleáris megállapodás teljes körű betartásához”. A Washington és Teherán közötti közvetett tárgyalások a nukleáris megállapodás felélesztéséről tavaly szeptember óta megrekedtek. Miután nem sikerült feléleszteni a paktumot, Teherán és Washington csütörtökön közölte, hogy olyan megállapodásra jutottak, amelynek értelmében 6 milliárd dollárnyi iráni pénzeszközt feloldanak Dél-Koreából, míg öt, Iránban fogva tartott amerikai állampolgárt szabadon engednek. Az Egyesült Államok az alku részeként néhány iráni állampolgárt is szabadon enged az amerikai börtönökből – közölte Irán.

Forrás: [Iran says it is committed to resolving nuclear dispute through diplomacy](#)

Az Egyesült Államok küldötte a Perzsa Öbölbe látogat, hogy segítsen a jemeni tűzszünet kiterjesztésében és a békefolyamat elindításában

Reuters, Al Arabiya News, 2023. augusztus 14.

Az Egyesült Államok jemeni különmegbízottja hétfőn az Öböl-menti országba látogat, „hogyan előmozdítsa a tűzszünet kiterjesztésére és egy átfogó békefolyamat elindítására irányuló, az ENSZ vezetésével folyó erőfeszítéseket” – közölte közleményében az amerikai külügyminisztérium. Tim Lenderking „találkozni fog jemeni, szaúdi, emírségekbeli, ománi és nemzetközi partnerekkel, hogy megvitassák a tartós tűzszünet biztosításához és egy kiterjedt, ENSZ-közvetítésű politikai folyamat elindításához szükséges lépéseket, miközben biztosítják a gazdasági válság és a jemeni emberek szenvedésének enyhítésére irányuló folyamatos erőfeszítéseket” – tette hozzá a tárca.

Forrás: [US envoy visits Gulf to help expand Yemen truce, launch peace process: State Dept.](#)

Törökország meghosszabbítja az ideiglenes foglalkoztatási programot a földrengés sújtotta régióban

Hürriyet Daily News, 2023. augusztus 16.

A török kormány a földrengés sújtotta régiók 11 tartományában meghosszabbította a közösségi segélyprogramokat (TYP), biztosítva ezzel a folyamatos támogatást az ország Íşkur foglalkoztatási ügynökségénél regisztrált munkanélküliek számára. A TYP-kezdeményezés a munkanélküliek „rendkívüli körülmények” esetén történő ideiglenes foglalkoztatásának mechanizmusaként szolgál, különösen a közszférában. A program megkönnyíti az Íşkur és a községi intézmények közötti együttműködést, és ideiglenes jövedelemtámogatást nyújt a rászorulóknak. Míg a meglévő rendelet legfeljebb kilenc hónapos részvételi időszakot írt elő a programban, egy új rendelkezés kimondja, hogy ezt a korlátozást nem fogják alkalmazni a július 1. és a következő év vége között, a földrengés sújtotta területeken foglalkoztatott résztvevők esetében. Eközben a TYP-ben való további részvétel feltételei között szerepel a török állampolgárság, a 18. életév betöltése, a nyugdíj vagy rokkantsági nyugdíj hiánya, valamint az, hogy jelenleg nem diák az illető. Az Íşkur szerint a program előnyben részesíti az olyan személyeket, mint a nők, a 35 év felettiek, a fogyatékkal élők, a volt elítéltek és a terrorizmus elleni küzdelemben megsérültek.

Forrás: [Temporary employment program extended in earthquake-hit region](#)

Szaúd-Arábia és Irán kapcsolatai „jó úton haladnak” – nyilatkozta az iráni miniszter a rijádi tárgyalások után

The Jerusalem Post, 2023. augusztus 17.

Szaúd-Arábia és Irán előrelépéseket tesz a kapcsolatok javításában – jelentette ki az iráni külügyminiszter, miután csütörtökön Rijádban találkozott kollégájával, azon erőfeszítések részeként, melyek keretében a két regionális nehézsúlyú ország igyekszik túllépni a múltbeli ellenségeskedésen és fellendíteni az együttműködést. „A Teherán és Szaúd-Arábia közötti kapcsolatok jó úton haladnak, és előrelépésnek vagyunk tanúi” – mondta Hoszein Amirabdollahián szaúdi kollégájával, Feiszal bin Farhán Ál Szaúd herceggel tartott közös sajtótájékoztatóján, hozzátéve, hogy a tárgyalások sikeresek voltak. A Kína által közvetített megállapodás keretében Teherán és Rijád beleegyezett, hogy véget vetnek a diplomáciai szakadéknak és helyreállítják a kapcsolatokat az évek óta tartó ellenségeskedés után, amely veszélyeztette a regionális stabilitást az Öbölben, valamint Jemenben, Szíriában és Libanonban. Júniusban Irán hivatalosan újra megnyitotta nagykövetségét Szaúd-Arábiában, és az iráni állami média e hónap elején arról számolt be, hogy a királyság teheráni nagykövetsége újraindította működését.

Forrás: [Saudi Arabia, Iran relations 'on the right track', Iranian minister says after Riyadh talks](#)

Oroszország és a posztszovjet térség

Kirgizisztán 2030-ra jelentősen megnövelné villamos energia exportját

Kaktus Media, 2023. augusztus 11.

Kirgizisztán 2030-ra azt tervezi, hogy villamos energia exportját 7 milliárd kWh-ra növeli, jelentette be a közép-ázsiai ország energiaügyi minisztere, Taalaibek Ibrayev, aki azt is hozzátette, hogy ezt a kitűzött mennyiséget Kirgizisztán elsősorban a Kambar-Ata-2, megépítésével és a Toktogul erőművek rekonstrukciójával és modernizációjával szeretné elérni. Mindezek mellett az ország jövőbeli villamosenergia helyzetével kapcsolatban Ibrayev azt is elmondta, hogy 2030-ra Kirgizisztán villamosenergiatermelése az előrejelzések szerint elérheti a 27 milliárd kWh-t, melynek köszönhetően Kirgizisztán Közép-Ázsián belül vezető szereplővé válhat a villamosenergiatermelésben.

Forrás: [Минэнерго: С 2030 года Кыргызстан будет продавать 7 млрд киловатт-часов электричества](#)

Türkmenisztán nyitott a tárgyalásokra Európával a Kaszpi-tengeren átnyúló gázvezeték projektről

Eziz Boyarov, Daryo, 2023. augusztus 12.

Türkmenisztán nyitott a tárgyalásokra Európával a Kaszpi-tengeren átnyúló gázvezeték projektről, melynek célja az Azerbajdzsánon és Törökországon keresztül történő földgázszállítás, jelentette ki Rasid Meredov türkmén külügyminiszter a Kaszpi-tenger – Béke és Barátság tengere elnevezésű regionális konferencián. Az energetika területén Türkmenisztán elkötelezett az energiahordozók diverzifikációjának stratégiája mellett és az ország készen áll az európai partnerekkel történő együttműködések folytatására és bővítésére a Kaszpi-tengeren átnyúló csővezeték projekt megvalósításában, hangsúlyozta Meredov, aki nemcsak gazdaságilag és kereskedelmileg megalapozott projektnek tekintette ezt, hanem a globális energiabiztonság és fenntarthatóság alapvető feltételének is.

Forrás: [Turkmenistan open to talks with Europe on Trans-Caspian gas pipeline project – MFA](#)

4,8% a kazah gazdasági növekedés

Serik Sabekov, Kazinform, 2023. augusztus 15.

2023-as január-július közötti adatok szerint Kazahsztán gazdaságának növekedési üteme 4,8% volt, jelentette be Alibek Kuantirov, a Kazah Köztársaság nemzetgazdasági minisztere a kazah kormány soros ülésén. Kuantirov a kormánymegbeszélésen elmondta, hogy 2023 január-július között Kazahsztán gazdaságának növekedési üteme 4,8% volt, a reálszektor növekedésével együtt pedig 4,6%-t ért el. Tájékoztatásában a kazah nemzetgazdasági miniszter az ország szolgáltatási szektor növekedési ütemére kitérve elmondta, hogy ez a szektor is jelentős, 4,7%-os növekedési ütemet tudott felmutatni. Kuantirov a kazah gazdasági adatokra hivatkozva elmondta, hogy Kazahsztán gazdaságának minden főbb ágazatában pozitív tendencia volt megfigyelhető. Ezen belül is a legnagyobb növekedést az építőipar, a kereskedelem, valamint az információs és kommunikációs ágazat mutatta, mondta Alibek Kuantirov. A miniszter azt is megjegyezte, hogy az állóeszközberuházások növekedési üteme 12,4%-ot tett ki. A beruházások beáramlása a szállításban és raktározásban 57,7 kal, az oktatásban 24,3%-kal, a kereskedelemben 22,6%-kal, a mezőgazdaságban 21,3%-kal, valamint az iparban 9%-kal nőtt.

Forrás: [С начала года рост экономики Казахстана составили 4,8%](#)

Kirgiz–üzbég találkozó Cholpon-Ataban

UzDaily, 2023. augusztus 16.

Cholpon-Ata városa adott otthont a Kirgizisztán és Üzbegisztán közötti kétoldalú együttműködéssel foglalkozó vegyes kormányközi bizottság 10. ülésének. A jubileumi 10. találkozót a Kirgiz Köztársaság Miniszteri Kabinetjének elnöke, Akilbek Zsaparov, valamint Abdulla Aripov, az Üzbegisztán miniszterelnöke vezette. A találkozó során a két ország képviselői megvitatták a Kirgizisztán és Üzbegisztán közötti kereskedelmi, gazdasági és tudományos szférában kötött együttműködések aktuális kérdéseit. A Kirgizisztán és Üzbegisztán közötti kétoldalú együttműködéssel foglalkozó vegyes kormányközi bizottság ülése során Akilbek Zsaparov a kirgiz Miniszteri Kabinet vezetője pozitívan értékelte a kétoldalú kirgiz-üzbég kapcsolatok működését és kiemelte, hogy a Kirgizisztán és Üzbegisztán közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokban pozitív tendencia figyelhető meg, melynek következtében a kölcsönös kereskedelem volumene évről évre folyamatosan növekszik, melynek köszönhetően 2023 első öt hónapjában a Kirgizisztán és Üzbegisztán közötti kereskedelem volumene 13,3%-kal 215,8 millió dollárra bővült. A cholpon-atai találkozó végén jegyzőkönyv aláírására is sor került.

Forrás: [В Чолпон-Ате состоялось 10-е заседание совместной межправкомиссии по двустороннему сотрудничеству между Узбекистаном и Кыргызстаном](#)

Türkmenisztán és Kazahsztán növelte az olajexportot Azerbajdzsánon keresztül

Eziz Boyarov, Daryo, 2023. augusztus 17.

Az Azerbajdzsán Állami Statisztikai Bizottság jelentése szerint 2023. január és július között a Kazahsztánból és Türkmenisztánból az azerbajdzsáni terminálokon áthaladó kőolajtranzit mennyisége 2,9 millió tonnára nőtt a 2022-ben ugyanebben az időszakban mért 2,6 millió tonnához képest. Az azeri bizottság jelentése szerint szállítások döntő mennyisége a Baku-Tbiliszi-Ceyhan kőolajvezetéken keresztül történt.

Forrás: [Turkmenistan and Kazakhstan increase oil exports through Azerbaijan](#)

Logisztikai és közlekedési fórumot szerveznek Bakuban

Day.az, 2023. augusztus 14.

Szeptember 20-21-én Baku ad otthont a „Fekete-tenger-Kaszpi-tengeri logisztikai fórum: folyosók, rakományok, infrastruktúra” című nemzetközi konferenciának és kiállításnak. A konferencián a Kaszpi-tengeren átnyúló nemzetközi közlekedési útvonal (Középső folyosó) fejlesztési lehetőségeit vitatják meg, valamint megvizsgálják Azerbajdzsán potenciálját mint a nemzetközi közlekedési folyosók tranzitplatformjaként, a Kazahsztánon és Grúzián áthaladó tranzitot, mint a Középső folyosó fontos láncszemét. A konferencián szó esik majd az orosz-ukrán konfliktusról, valamint annak hatásairól a nemzetközi szállítási útvonalak változásairól. A rendezvényen Azerbajdzsán, Kazahsztán, Grúzia és más országok állami és magán szállítási és logisztikai struktúrái, valamint nemzetközi szervezeteknek a képviselői adnak elő. Megjegyzendő, hogy a konferenciára 15 országból több mint 100 résztvevőt várnak.

Forrás: [Баку станет центром дискуссий по транспортно-логистическим вопросам](#)

Saját utasszállító repülőgépet építenek Fehéroroszországban

Belta.by, 2023. augusztus 16.

Fehéroroszország és Oroszország kormánya már aláírt egy nagyszabású közös cselekvési programot a repülőgépipar fejlesztésére. Egyelőre két fehérorosz vállalat vesz rész a projektekben alkatrészek beszállítójaként, ezek főként az MS-21 és a Superjet. „Ami a polgári repülőgépeket illeti, amelyeket közvetlenül Fehéroroszországban gyártanak majd: ma megkezdődtek a tervezési munkálatok. A repülőgép a típusáról, a finanszírozás mértékéről, sőt még a kapacitásáról is egyelőre korai még határozottan beszélni. Év végéig ez a kísérleti, mondjuk tervezési munka zajlik, aztán jelennek meg a konkrétumok” – nyilatkozta Dmitrij Krutoj, Fehéroroszország oroszországi nagykövete.

Forrás: [Крутой о создаваемом в Беларуси гражданском самолете: уже начаты проектные работы](#)

Turisztikai Befektetési Világforum Jerevánban

newsarmenia.am, 2023. augusztus 16.

Jerevánban kerül megrendezésre a World Tourism Investment Forum az Egyesült Nemzetek Turisztikai Világszervezetének (UNWTO) együttműködésével szeptember 6-8. között. A fórumra az ENSZ-tagállamok, és más országok turisztikai ágazatának képviselőit, külföldi és helyi befektetőket és előadókat, a sajtó, állami és magánintézmények képviselőit várják. Az örményországi befektetési fórum megszervezése hozzájárul ahhoz, hogy nemzetközi szakértők bemutassák a befektetési területen szerzett tapasztalataikat, megvitassák az iparági kihívásait és kockázatait, valamint egyéb aktuális kérdéseket. A fórum keretében társadalmi és kulturális rendezvényeket is terveznek Örményország turisztikai potenciáljának és látnivalóinak bemutatása érdekében.

Forrás: [Всемирный туристический инвестиционный форум пройдет в сентябре в Ереване](#)

400 milliárd rubel értékben szerződött az orosz Honvédelmi minisztérium

kommersant.ru, 2023. augusztus 16.

Az orosz védelmi minisztérium az orosz katonai ipari komplexum vállalataival írt alá az „Armija-2023” (azaz Hadsereg 2023) nemzetközi fórumon és katonai expon. Az aláírt szerződések értelmében és több mint 400 milliárd rubel értékben kerültek megrendelésre különböző haditechnikai eszközök. Ennek eredményeként az orosz hadsereg több mint 2,5 ezer fajta fegyvert, katonai és speciális felszerelést, valamint több mint 1,8 millió egységnyi fegyvert kap. Az "Army-2023" fórum augusztus 14-20 között zajlik Moszkva környékén.

Forrás: [Минобороны заключило контракты на 400 млрд рублей на форуме «Армия-2023»](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Bottyán Bendegúz Csaba
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720